

2024-08-29
LI2024/01199

Byggföretagens yttrande över ”En hållbar bioekonomistrategi – för ett välmående fossilfritt samhälle”

Byggföretagen är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar cirka 4 000 bygg-, anläggnings- och specialföretag. Byggföretagen har tagit del av rubricerade remisser och vill framföra nedanstående synpunkter.

Runt om i landet pågår bygg- och anläggningssektorns gröna omställning. Åtgärder vidtas i form av förändrade arbetssätt och förändrad materialanvändning för att nämna två exempel. Sektorn har genom färdplanen för en fossilfri och konkurrenskraftig bygg- och anläggningssektor fastslagit målet om netto-nollutsläpp 2045. Intresset för biobaserade material och produkter är stort och utgör en pusselbit i arbetet med att bygga med minskade koldioxidutsläpp vid nybyggnation och renovering.

Ett nationellt arbete med bioekonomi behöver dels vara väl balanserat mot andra samhällsmål, dels vara väl förankrat genom en bred politisk samsyn och enighet i riksdagen så att inte föreslagna åtgärder och stöd blir kortsiktiga, ryckiga eller snedvrider konkurrens. Byggföretagen ser med viss oro på utredarens förslag om nya styrmedel för att främja biobaserade lösningar eftersom dessa riskerar att bli just kortsiktiga. Byggföretagen vill därtill avstyrka förslaget om att regeringen ska ta fram en plan för industriellt träbyggande och ökad träanvändning eftersom det snedvrider konkurrensen och leder till oönskade effekter för byggsektorn.

Oavsett byggnadsprojekt behövs det alltid olika typer av byggnadsmaterial och det finns många typer att välja bland. Utvecklingen av material mot lägre koldioxidutsläpp sker inom så gott som samtliga materialslag. Det är viktigt att byggnadsteknik i respektive projekt avgörs av yrkesverksamma så att rätt material kan användas på rätt plats. En stor utveckling sker idag där material kombineras på nya sätt för att uppnå såväl funktionskrav som lägre koldioxidutsläpp. Utan en yrkesmässig kunskap om byggnadsteknik riskerar problem att uppkomma kring exempelvis fukt eller brandskydd. Därför är det av största vikt att den nationella politiken förhåller sig teknik- och materialneutralt och inte ensidigt premierar ett utpekad materialslag – som i detta fall är träbyggande.

Utredningen föreslår att träbyggnadsplanen utvecklas i samverkan med Boverket inom ramen för uppdraget om cirkulär ekonomi i byggsektorn. Byggföretagen vill därför påpeka att Boverkets uppdrag redovisas till regeringen i december 2024. För att minska sektorns koldioxidutsläpp vill Byggföretagen i stället betona att regeringens pågående arbete med att införa gränsvärden för koldioxidutsläpp i nybyggnation som ett välkommet sätt att styra sektorn mot lägre utsläpp. Byggföretagen anser att gränsvärden på nationell nivå för utsläpp sänker utsläppen och skapar förutsättningar för en långsiktigt hållbar byggsektor utan att peka ut ett särskilt materialslag. Därför avstyrker Byggföretagen utredningens förslag om att regeringen ska arbeta fram en plan för industriellt träbyggande och ökad träanvändning.

Byggföretagen är positiva till att perspektivet om försörjningsförmåga och försörjningsberedskap har en central roll i utredningen. Sedan cementkrisen 2021 har vi dragit lärdom om branschens sårbarhet inför strypt råvarutillgång och dess effekter för såväl det enskilda byggandet som samhällsekonomin i stort. Bygg- och anläggningssektorn är beroende av tillgång på sten, malm, trä och kalk. Det räcker inte endast med att säkra tillgången på råvarorna, utan man måste också ha garanterad produktion av slutprodukten. Byggföretagen är därför positiva till utredarens förslag om att ge relevanta myndigheter i uppdrag att analysera hur de biobaserade materialen kan bidra till att stärka totalförsvaret och Sveriges beredskap för framtida samhällsstörningar. Byggföretagen anser även att motsvarande analys bör göras av andra relevanta råvaror.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Emma Bonnevier, klimatpolitisk expert, emma.bonnevier@byggforetagen.se alt. 0732-68 55 22.

BYGGFÖRETAGEN

Catharina Elmsäter-Svärd
Verkställande direktör